

PREDSLOV

V tejto neobyčajnej antológii sa opäť raz zišli nové slovenské a české sci-fi príbehy, ktorých žánrová variabilita, dejová rozmanitosť a originalita nápadov v kontexte svetovej fantastiky určite nezaostáva. Asi sa zhodneme na názore, že dobrých sci-fi poviedok nie je nikdy dosť a pri česko-slovenskej fantastickej tvorbe to platí dvojnásobne. Pri čítaní tejto zmesi príbehov, ku ktorým som prispel aj ja, som bol príjemne prekvapený ich pestrosťou a nápaditosťou. Nájdeme medzi nimi osobitú space operu, akčnú časovku, zábavné SF hračky, citlivú sondu do vnútorného sveta androidov, ale napríklad aj humorný pohľad na našu spoločnosť očami vzdialených potomkov či trefnú cyberpunkovú alegóriu na dnešnú spoločnosť. Nechýba príbeh so satirickým nadhľadom na zábavné show, variácia na sci-fi horor o zvláštnej forme života na dne malebného jazera a čitateľov nekompromisne vtiahne aj realistická vízia postapokalyptickej Európy blízkej budúcnosti. Chytlavé príhody často inteligentne zabrdnu aj do zložitejších úvah o živote, vesmíre a vôbec, no na ich pozadí neraz prebieha existenciálna dráma.

V posledných rokoch je v tomto žánri, hlavne na Slovensku, badať tendenciu určitej generačnej obmeny. Viacero starších slovenských autorov, najmä z dôb literárnej súťaže o Cenu Gustáva Reussa či časopisu Fantázia, tvorí už len veľmi sporadicky, alebo prestali písať úplne. Niektorí zasa z rôznych dôvodov prešli k nefantastickým žánrom a mainstreamu. Našťastie štafetu bravúrne preberá generácia au-

torov, ktorí sa neboja umne kombinovať rôzne fantastické žánre resp. subžánre, pričom v tvorbe často reflektujú aj páľčivé témy súčasnej doby. Ich tvorba je oproti staršej generácii možno viac ovplyvnená popkultúrou a trendami, no mnohí sa neboja ani experimentovať s jazykom a štýlom, hľadať vlastnú cestu a výrazovú formu. Viaceré z príbehov sú dokonca čerstvými fragmentami dopĺňajúcimi autormi vytvárané poviedkové cykly resp. ich komplexné univerzá. Svety v ich príbehoch sú farbisté a pri ich čítaní som mal mnohokrát chuť aspoň na chvíľu sa v nich ocitnúť. Lákavý pocit úžasu je ako droga. Najradšej by som ho prežíval zas a znova.

Na záver by som preto chcel vzdať hold všetkým tu zúčastneným autorom, ktorí mali odvahu svojou podmanivou imagináciou rozpohybovať úchvatné *papierové* kozmické lode, s citom oživiť mnohotvárne umelé inteligencie, klasických robotov či prepracovaných androidov. Vytvoriť záhadných a nepochopiteľných mimozemšťanov či desivé formy cudzieho života. Ukázať realisticky znepokojivé a šokujúco odstrašujúce verzie možnej budúcnosti. Popri tom všetkom sa nesnažia uniknúť realite, ale preniknúť do jej hlbších vrstiev.

Tono Stiffel